

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA. KLASA

4

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
DZIAŁ I. ZAPOZNAJ SIĘ Z HISTORIĄ				
Uczeń wie, co to jest historia i czym zajmuje się historyk, archeolog. Uczeń wie, co to są: źródło historyczne, legenda, zabytek. Wskazuje podstawowe podziały czasu stosowane w historii (wiek, tysiąclecie, era).	Uczeń wymienia w kolejności chronologicznej epoki w dziejach człowieka. Dzieli źródła historyczne na pisane i niepisane. Oblicza czas, który upłynął między wydarzeniami z okresu naszej ery.	Uczeń wyjaśnia, po co uczy się historii. Rozumie znaczenie źródeł historycznych w pracy historyka, podaje konkretne przykłady. Rozumie, jakie znaczenie w poznawaniu i nauce historii ma chronologia.	Uczeń rozumie wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość oraz wpływ współczesnych zdarzeń, także z własnego życia, na kształtowanie się przyszłej historii. Uczeń rozumie znaczenie pracy archeologa dla poznawania przeszłości. Na podstawie daty rocznej określa wiek (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).	Uczeń wskazuje przykładowe wydarzenie historyczne oraz jego przyczyny i skutki. Uczeń dokładnie omawia elementy stanowiska archeologicznego. Uczeń na podstawie daty rocznej określa połowę wieku (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).

DZIAŁ II. MOJA HISTORIA, MOJA OJCZYZNA				
Uczeń wie, co to są: pamiątka rodzinna, zwyczaj, patriotyzm, region, gwara, legenda. Uczeń wie, które miasto jest stolicą Polski i jakie są polskie symbole narodowe.	Uczeń odróżnia pamiątkę od zwyczaju, podaje przykład pamiątki i zwyczaju w swojej rodzinie. Uczeń zna i opowiada legendy o Lechu, Czechu i Rusie oraz o Piaście i Popielu. Uczeń wie, co to jest mała ojczyzna. Nazywa i wskazuje region, w którym mieszka.	Uczeń rysuje tablicę przodków i tablicę potomków. Gromadzi pamiątki ze swojego dzieciństwa. Uczeń wskazuje na mapie i nazywa główne regiony współczesnej Polski. Wymienia przykłady legend związanych z różnymi regionami Polski.	Uczeń rozumie korzyści wynikające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny. Interesuje się życiem lokalnym, rozumie znaczenie lokalnych zwyczajów jako elementu polskiej kultury.	Uczeń sporządza swoją tablicę przodków do czwartego pokolenia. Uczeń opowiada przykładową legendę związaną z wybranym regionem Polski. Wskazuje w legendzie elementy realne i fikcyjne. Uczeń opowiada o zwyczajach swojego regionu: gwarze, stroju regionalnym, potrawach.

DZIAŁ III. W POLSCE PIASTÓW I JAGIELLONÓW					
Uczeń wie, co to są: plemię, gród. Wie kto to byli : Mieszko I, Św. Wojciech, Kazimierz Wielki, Jadwiga i Jagiełło. Zna datę bitwy pod Grunwaldem oraz wie gdzie urodził się Mikołaj Kopernik	Uczeń zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I., Zjazdu w Gnieźnie, Koronacji Bolesława Chrobrego. Uczeń zna przebieg bitwy pod Grunwaldem oraz założenia Akademii Krakowskiej. Opowiada o życiu krakowskich żaków.	Uczeń wymienia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Odróżnia źródło historyczne od legendy. Uczeń wskazuje na mapie ziemie wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku jego panowania i przyłączone do Polski przez tego władcę. Wskazuje na mapie: Malbork, Gdańsk, Pomorze Gdańskie, Grunwald. Wymienia przyczyny i skutki wielkiej wojny z Krzyżakami. Objaśnia, czego dotyczyła teoria heliocentryczna.	Uczeń wymienia najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich. Rozumie wpływ chrześcijaństwa na rozwój kultury i państwowości. Podejmuje próbę oceny panowania Bolesława Chrobrego. Uczeń rozumie znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego dla historii Polski i je ocenia. Uczeń zna rodowód królowej Jadwigi i wie, dlaczego zasiadła ona na polskim tronie. Uczeń wyjaśnia, jakie było znaczenie teorii Kopernika dla rozwoju nauki.	Uczeń ocenia przyjęcie chrztu przez Mieszka I. Uczeń zna najstawniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej. Uczeń samodzielnie ocenia unię w Krewie. Uczeń ocenia panowanie Kazimierza Wielkiego. Uczeń wie, kim był w średniowieczu cesarz i co to jest włócznia św. Maurycego.	
DZIAŁ IV. W CZASACH ZWYCIĘSTW I LATACH NIEWOLI					
Uczeń wie, które miasto założył Jan Zamoyski. Uczeń wie, kto to byli: Stefan Czarniecki, Augustyn Kordecki, Jan III Sobieski, Tadeusz Kościuszko, Maria Skłodowska-Curie. Zna datę bitwy pod Wiedniem, a także uchwalenia Konstytucji 3 maja. Wymienia trzy państwa uczestniczące w rozbiorach Polski. Zna na pamięć pierwszą zwrotkę	Uczeń wie, kto to był Jan Zamoyski i wymienia jego osiągnięcia. Podaje skutki wojen Polski ze Szwecją i z Turcją. Uczeń wie, kto to byli: Napoleon Bonaparte, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki, Romuald Traugutt. Wie, kiedy powstały Legiony Polskie. Zna na pamięć polski hymn. Uczeń wymienia osiągnięcia Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń rozumie określenie „mąż stanu”. Wie, kto był ostatnim królem z dynastii Jagiellonów. Wymienia trzech królów wybranych na polski tron po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów. Rozumie znaczenie obrony Jasnej Góry w czasach potopu szwedzkiego. Wie, co to była <i>Konstytucja 3 maja</i> i rozumie jej znaczenie. Wskazuje na mapie trzy państwa zaborcze	Rozumie rolę wybitnej jednostki w dziejach. Rozumie treść drugiej zwrotki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>. Uczeń rozumie znaczenie Napoleona dla sprawy polskiej. Uczeń opowiada o działaniu państwa podziemnego podczas powstania styczniowego. Uczeń ocenia działalność Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń omawia funkcje najważniejszych elementów XVI-wiecznego miasta (na przykładzie Zamościa). Uczeń samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwie pod Wiedniem. Uczeń ocenia działania Napoleona w odniesieniu do Polaków. Uczeń zauważa wzrost znaczenia kobiet w rozwoju nauki i kultury w XIX wieku.	

i refren polskiego hymnu.		i zagarnięte przez nie polskie ziemie. Rozumie, dlaczego powstańcy styczniowi podjęli walkę partyzancką. Uczeń wie, kiedy i za co Maria Skłodowska-Curie otrzymała dwukrotnie Nagrodę Nobla.		
---------------------------	--	---	--	--

DZIAŁ V. TRUDNE DZIEJE OSTATNICH STU LAT

Uczeń zna datę rozpoczęcia I wojny światowej. Wie, kto to był Józef Piłsudski. Uczeń wskazuje na mapie Gdynię i COP. Uczeń wie, co to były obozy koncentracyjne i podaje przykład takiego obozu. Wie, co to były Armia Krajowa i Szare Szeregi. Zna datę rozpoczęcia II wojny światowej. Uczeń zna datę zakończenia II wojny światowej. Wie, kto to byli Witold Pilecki i Danuta Siedzikówna „Inka”. Wie, kto to jest Lech Wałęsa i Jan Paweł II.	Uczeń wyjaśnia, dlaczego wojnę z lat 1914–1918 nazywamy światową. Wie, kto to był Roman Dmowski. Wymienia polskie formacje wojskowe walczące podczas I wojny światowej. Uczeń wie, kto to był Eugeniusz Kwiatkowski. Opowiada o akcji pod Arsenalem. Wie, kto to byli żołnierze niezłomni. Opowiada o Witoldzie Pileckim i Ince. Uczeń zna datę wprowadzenia stanu wojennego. Wie, kto to byli Wojciech Jaruzelski, Jerzy Popiełuszko i Stefan Wyszyński. Wymienia najważniejsze wydarzenia z życia papieża polaka.	Uczeń omawia dwie polskie orientacje polityczne podczas I wojny światowej. Wie, kto to był Józef Haller. Rozumie, dlaczego I wojna światowa była szansą dla Polski na odzyskanie niepodległości. Rozumie znaczenie powstania Gdyni i COP dla odrodzonej Polski. Uczeń wie, co to było Polskie Państwo Podziemne. Rozumie pojęcia: Urząd Bezpieczeństwa, komuniści, milicja. Dostrzega związek między działalnością Solidarności a obaleniem komunizmu w Polsce. Zna datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych. Uczeń opowiada o życiu i działalności Jana Pawła II. Uczeń wie, co to były obchody tysiąclecia	Uczeń opowiada o początkach niepodległego państwa polskiego. Uczeń wymienia trudności, z którymi Polacy zmagali się po odzyskaniu niepodległości. Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć Polaków prześladowanych podczas II wojny światowej. Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć żołnierzy niezłomnych. Uczeń rozumie znaczenie powstania Solidarności dla historii Polski i Europy. Uczeń rozumie rolę i znaczenie Kościoła katolickiego w powojennej Polsce.	Uczeń ocenia działania Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego w czasie I wojny światowej. Uczeń ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej. Uczeń ocenia działania komunistycznych władz w powojennej Polsce. Uczeń ocenia wprowadzenie stanu wojennego oraz przemiany, które zaszły w Polsce po 4 czerwca 1989 roku. Znajduje w swojej okolicy (regionie) miejsca związane z Janem Pawłem II.	
--	---	--	---	--	--

		chrztu Polski.		
--	--	----------------	--	--